

CIRCLE OF POLICE
LEADERSHIP

AFDELING VLAAMS-BRABANT
cpl.vbr@police.belgium.eu

Circle of Police Leadership vzw

Briefdragerstraat 2, 1080 Brussel
Ondernemingsnummer 0409.353.262
RPR Brussel
cpl.nat@police.belgium.eu
www.cplbelgium.be

Circle of Police Leadership asbl

Rue du Facteur 2, 1080 Bruxelles
Numéro d'entreprise 0409.353.262
RPM Bruxelles
cpl.nat@police.belgium.eu
www.cplbelgium.be

WEBINAR BUREAUCRATISERING VAN DE POLITIE DOOR TECHNOLOGIE 15 OKTOBER 2021

*Professor Doctor Paul DE HERT
Johan FORCEVILLE – PZ Antwerpen*

De gehele lezing werd opgebouwd rond het artikel van M.R. Mc GUIRE 'The Laughing policebot automation and the end of policing'

CPL Vlaams Brabant is net als alle andere organisaties op de trein van de technologie gesprongen: naast het opstarten van webinars via Teams dit jaar, werd er op 15/10/2021 een webinar over dit actueel thema georganiseerd. Dit is dan ook de laatste webinar van dit jaar. Uiteraard hopen we dat er volgend jaar nog dergelijke belovende thema's aan bod zullen komen.

Het doel van deze webinar is het opentrekken van het spanningsveld tussen technologie, privacy, mensenrechten en strafrecht. Het debat wordt geopend door Professor Doctor Paul de Hert, verbonden aan de Meta Juridica departementen van de Vrije Universiteit Brussel en Universiteit van Tillburg. Als expert in een multidisciplinaire benadering van recht en rechtsproblematiek, tracht hij onze blik te verruimen en stil te staan bij het effect van technologie op de werking van de politie. Een politionele reactie hierop wordt vervolgens gegeven door collega Johan Forceville van PZ Antwerpen. Als lid van de directie Intelligence Led Policing en specialist in Politiewetenschappen Innovatie, is hij geen leek in de technologisering van onze werkwijze.

Professor Doctor Paul de Hert, zeer gedreven in deze problematiek, baseert zijn toespraak op een artikel, alsook op een grondgedachte van M.R. McGuire¹: wat doet technologie met het individu in de samenleving? Wordt deze laatste voldoende gerespecteerd om niet voorspelbaar te zijn? Maar is het juist niet het doel van technologie om alles te reduceren tot voorspelbaarheden waarop gehandeld kan worden? Volgens hem wordt er binnen de politieorganisatie te veel aandacht aan technologie gegeven vanuit privacy en surveillance perspectieven. Dit terwijl er onvoldoende aandacht geschonken wordt aan de impact van technologie op de politie zelf.

Met deze vragen en stelling, begint Paul de Hert aan zijn interessant betoog en tracht hij ons te sensibiliseren voor de impact van technologie op het individu en onze organisatie.

---

¹ The laughing policebot: automation and the end of policing
[M.R. McGuire](#)

CIRCLE OF POLICE
LEADERSHIP

AFDELING VLAAMS-BRABANT
cpl.vbr@police.belgium.eu

Circle of Police Leadership vzw

Briefdragerstraat 2, 1080 Brussel
Ondernemingsnummer 0409.353.262
RPR Brussel
cpl.nat@police.belgium.eu
www.cplbelgium.be

Circle of Police Leadership asbl

Rue du Facteur 2, 1080 Bruxelles
Numéro d'entreprise 0409.353.262
RPM Bruxelles
cpl.nat@police.belgium.eu
www.cplbelgium.be

3 mogelijke benaderingen voor dit thema

Professor Doctor Paul de Hert legt ons uit dat er volgens Mc Guire 3 manieren bestaan om dit thema te benaderen.

McGuire ziet drie attitudes/visies op politie en technologie, alleen de eerste is positief

(i) The received view/de officiële visie

= technologie heeft de politiecapaciteit aanzienlijk vergroot en zal dat blijven doen, waardoor de politie doeltreffender kan optreden tegen lagere kosten.

→ relatie meer technologie en efficiënter politiewerk lijkt grotendeels vanzelfsprekend

→ voortdurende investeringen in nieuwe politietechnologieën over het algemeen moeten worden toegejuicht.

Een eerste benadering is de ethiekloze 'hoera'manier, wat ook de officiële visie genoemd wordt. Men gaat

(ii) The sceptical view : de impact op grondrechten

- Er kan worden aanvaard dat grotere toegang tot technologie de prestaties van de politie vaak verbetert, MAAR dit is geen gegeven, noch iets dat kritiekloos moet worden aanvaard.
- Bovendien: grotere toegang van de politie tot technologie biedt meer mogelijkheden voor misbruik (al dan niet onbedoeld).
- In het slechtste geval kan dit leiden tot dystopische scenario's van dwang, ontzegging van rechten en (uiteindelijk) een vertechnologiseerde politiestaat.
- Daarom moeten we bij de invoering van nieuwe technologieën meer op onze hoede zijn en duidelijker normen vaststellen voor het gebruik van technologie.

CIRCLE OF POLICE
LEADERSHIP

AFDELING VLAAMS-BRABANT
cpl.vbr@police.belgium.eu

Circle of Police Leadership vzw

Briefdragerstraat 2, 1080 Brussel
Ondernemingsnummer 0409.353.262
RPR Brussel
cpl.nat@police.belgium.eu
www.cplbelgium.be

Circle of Police Leadership asbl

Rue du Facteur 2, 1080 Bruxelles
Numéro d'entreprise 0409.353.262
RPM Bruxelles
cpl.nat@police.belgium.eu
www.cplbelgium.be

ervan uit dat er een sterke link bestaat tussen technologie en efficiëntie. Technologie zorgt namelijk voor een doeltreffender en efficiënter optreden. Dit leidt tot de gedachte dat de politie steeds meer en blijvend moet investeren in innovatie en technologie.

Een tweede visie, is een iets meer academische visie die net als de eerste visie door sommige politiemensen gevolgd wordt. De personen die deze benadering toepassen, zijn kritischer en beseffen dat technologie niet volledig te vertrouwen is. Dat je naast de efficiëntie ook de impact op de grondwet moet meten. In deze visie over technologie wordt het fenomeen 'Overreach' bestudeert: eens er nieuwe technologieën geïntegreerd worden, zal de politie deze nieuwe technologie te veel willen gebruiken en hierop gefixeerd geraken. Uiteraard zijn deze obsessies tijds- en mode gebonden en zijn ze fluctuerend. Maar dit houdt in dat de bestaande wetgevingen zich steeds dienen aan te passen. Volgens de professor speelt de politie een cruciale rol in het verleggen van deze juridische grenzen.

(iii) The end of policing view: impact op organisatie

- Minder onderzocht, maar volgens McGuire meest verontrustend van allemaal.
- = naarmate het politiewerk steeds meer afhankelijk wordt van technologie, staat niet alleen de legitimiteit van de politie steeds meer ter discussie, maar ook het bestaan zelf van de politie als instelling.

Een laatste visie omschreven door Mc Guire en aangehaald door Professor Doctor Paul de Hert, is het kijken naar de implicatie van technologie op de politie zelf. Dit houdt in dat je eerst naar de inhoud van de politietaken kijkt om dan, na de integratie van technologie, te gaan bestuderen naar wat er overblijft. Het integreren van technologie gaat, volgens Mc Guire steeds gepaard met een zeker verlies, ook al is dit niet bewust gewild. Dit fenomeen wordt hier 'technological distancing' genoemd. De spreker verduidelijkt dit fenomeen aan de hand van een praktijkvoorbeeld, namelijk de informatisering van de collega's op het terrein. Dankzij de nieuwe technologieën hoeven de collega's geen contacten meer te leggen met de bevolking om de juiste input te krijgen waardoor ze minder zichtbaar zijn voor de bevolking. Dit creëert een grotere autonomie van de politie maar evenzeer een grotere kloof tussen de gemeenschap en de politie. Andere eenvoudige voorbeelden, volgens Paul De Hert zijn: het sluiten van wijkcommissariaten, het veranderen van openingsuren, het doorsturen van de bevolking naar de mailing. Dit zijn allemaal gevolgen van het toepassen van technologie. De kloof wordt steeds groter daar de bevolking zelf niet vragende partij is van dergelijke distantie. Maw kleine technologische innovaties veroorzaken grote gevolgen. Bovendien

CIRCLE OF POLICE
LEADERSHIP

AFDELING VLAAMS-BRABANT
cpl.vbr@police.belgium.eu

Circle of Police Leadership vzw

Briefdragerstraat 2, 1080 Brussel
Ondernemingsnummer 0409.353.262
RPR Brussel
cpl.nat@police.belgium.eu
www.cplbelgium.be

Circle of Police Leadership asbl

Rue du Facteur 2, 1080 Bruxelles
Numéro d'entreprise 0409.353.262
RPM Bruxelles
cpl.nat@police.belgium.eu
www.cplbelgium.be

stelt hij zich de vraag of de technologie zelf geen bepaalde beleidslijn suggereert. En waar stopt het? Wordt de politie ooit volledig vervangen?

A priori theorie

Professor Doctor de Hert wenst zijn betoog af te sluiten met een bestaande a priori binnen onze organisatie. Een a priori waarbij men ervan uitgaat dat door het inzetten van technologie, meer efficiëntie ontstaat. Volgens de spreker en in dezelfde lijn als de gedachten van filosoof KANT, tracht men de werkelijkheid te organiseren met technologische oplossingen, die voor ons vanzelfsprekend zijn en dit, zonder stil te staan bij andere oplossingen. Bovendien heeft de technologie zo'n sterk vermogen om zich als DE methode te manifesteren, dat wij als mensen hier niet tegen opgewassen zijn.

→ Best read Ferguson (2017.) The rise of big data policing

Conclusies zijn geschreven als advies aan 'overworked police administrator'
De volgende vragen geven het antwoord op het gevaar van black data policing

- 1. Can you identify the risks that your big data technology is trying to address?
- 2. Can you defend the inputs into the system (accuracy of data, soundness of methodology)?
- 3. Can you defend the outputs of the system (how they will impact policing practice and community relationships)?
- 4. Can you test the technology (offering accountability and some measure of transparency)?
- 5. Is police use of the technology respectful of the autonomy of the people it will impact?

 VRIJE
UNIVERSITEIT
BRUSSEL

Titel van dia
15-10-2021 | 17

Hij hoopt dat deze webinar stof tot nadenken geeft en verwijst naar een interessant boek over de introductie van de nieuwe AI techniek in het politielandschap, The Rise of big data policing, van Ferguson. Hierin richt de auteur zich tot de politiechefs en loodst hij hen doorheen een serie van vragen om met een gerust geweten de technologie te kunnen integreren. Het boek richt zich dus voornamelijk tot de leidinggevenden en meer bepaald diegenen die kritisch de technologie willen benaderen zodoende dat de implicaties op de grondrechten door integratie van AI beperkt blijven.

CIRCLE OF POLICE
LEADERSHIP

AFDELING VLAAMS-BRABANT
cpl.vbr@police.belgium.eu

Circle of Police Leadership vzw

Briefdragerstraat 2, 1080 Brussel
Ondernemingsnummer 0409.353.262
RPR Brussel
cpl.nat@police.belgium.eu
www.cplbelgium.be

Circle of Police Leadership asbl

Rue du Facteur 2, 1080 Bruxelles
Numéro d'entreprise 0409.353.262
RPM Bruxelles
cpl.nat@police.belgium.eu
www.cplbelgium.be

Wordt Politie vervangen?

Het weerwoord wordt door Johan Forceville uitgesproken. Ook al is hij eveneens een voorstander van het kritisch benaderen van technologische integratie, toch is hij milder in zijn uitspraken. Ook hij is zich bewust van het feit dat er vele taken door AI en technologie kunnen overgenomen worden en dat we vroeger vooral visie 1 hanteerden. Technologie heeft efficiëntie met zich meegebracht maar tegelijkertijd ook veel mistoestanden, misvattingen, voorspellingen die niet bleken te kloppen. Toch bleef men meer vertrouwen in technologie te hebben dan in de gemeenschap.

In navolging van de lectuur van het besproken artikel, ontstonden er discussies binnen PZ Antwerpen waaruit een aantal reflecties voortgevloeid zijn:

- De tekst zorgt voor meer vragen dan antwoorden: de waarschuwingen zijn goed doorgelopen maar hoe kunnen we beter doen? Er worden geen oplossingen aangeboden.
- Waar ligt het gevaar exact? Ligt het gevaar op strategisch niveau, op het sturen en controleren? Of eerder op het operationeel niveau, op de automatische politierobot?

De spreker geeft ook een aantal issues vanuit de Intelligence and Information Technology:

- Zijn wij kwetsbaarder dan andere sectoren? Zo ja, waarom? Ligt het probleem niet in de gehele samenleving? Is er geen overdreven aandacht aan technologie waardoor men de aandacht voor diversiteit, detail voor verfijndere dingen, verliest? Hij is dus van mening om deze discussie open te trekken naar de hele samenleving.
- Het artikel alsook Prof Dr. de Hert hebben ervoor gezorgd dat we anders moeten denken over technologie en dat we stil moeten staan bij het feit dat technologie een eigen rationaliteit heeft. Hij is van dezelfde mening dat technologie niet zaligmakend is en dat we onze standaarden moeten

CIRCLE OF POLICE
LEADERSHIP

AFDELING VLAAMS-BRABANT
cpl.vbr@police.belgium.eu

Circle of Police Leadership vzw

Briefdragerstraat 2, 1080 Brussel
Ondernemingsnummer 0409.353.262
RPR Brussel
cpl.nat@police.belgium.eu
www.cplbelgium.be

Circle of Police Leadership asbl

Rue du Facteur 2, 1080 Bruxelles
Numéro d'entreprise 0409.353.262
RPM Bruxelles
cpl.nat@police.belgium.eu
www.cplbelgium.be

verbeteren. Ook deelt hij dezelfde mening over het terug gaan naar meer communicatie met de bevolking en dat dit een uitdaging vormt.

- We dienen de burger te betrekken bij het invoeren van nieuwe technologieën. Maar hoe?
- Hij pleit ook dat we onze kennis niet verliezen, dat we niet alles aan de technologie overlaten want dit creëert een zeer grote afhankelijkheid.

Hij sluit zijn deel af door te zeggen dat na het lezen van het artikel, het wel duidelijk is dat er iets moet veranderen maar dat de politie zich niet zodanig bedreigd moet voelen daar hij overtuigd is dat de mensen en het beleid in "the lead" zullen blijven. Een menselijke strategische inbreng kan een antwoord bieden aan de technologie. Bovendien zal ons draagvlak, namelijk gemeente en parket niet onmiddellijk geautomatiseerd worden.

Nieuwe standaarden beoordeling technologie

- Geruime tijd bezig met technologie: veel geleerd
- Technologie is niet zaligmakend en we moeten inderdaad onze standaarden continue verbeteren
- Focus wijzigt naar communicatie met bevolking en intelligente actie
- Doorlichten van firma's die willen verkopen of onze data willen
  - Gestandaardiseerde checklisten in de bestekken
  - We hebben steeds meer kennis zelf in huis
  - Technologie is niet gedetailleerd
  - Technologie houdt geen rekening met diversiteit
- We onderzoeken hoe we de burger meer kunnen betrekken bij nieuwe technologie
- Technologie verzet bergen werk
  - Kunnen we niet zelf
  - Afhankelijkheid

Discussie

Wat er hierop volgt, is een boeiende discussie tussen de twee sprekers waarbij vooral Prof Dr. de Hert het woord neemt. Hij brengt ons terug naar de vragen van Ferguson. Deze vragen zijn pertinent en dienen door elke dienst die technologie wenst te gebruiken, beantwoord te worden. Prof Dr. de Hert zegt wel hierbij dat hij trots is om in België te wonen en dat de politieorganisatie verder moet doen. Maar dat we de grondrechten en de essentie van het politiewerk niet uit het oog mogen verliezen. Dat wij een maatschappelijke verantwoording moeten blijven afleggen.

Hij geeft ook toe dat het probleem van technologie geen politieprobleem is maar wel een maatschappelijk probleem waarmee we allemaal kampen. Hij is eveneens niet laks voor de ministers die het politiebeleid vormen. Volgens hem, begrijpen ze niet wat politiewerk inhoudt maar zij zijn wel diegenen die de 'a priori' technologie onbewust hanteren. Hij pleit dus voor een moedig leiderschap om deze

CIRCLE OF POLICE
LEADERSHIP

AFDELING VLAAMS-BRABANT
cpl.vbr@police.belgium.eu

Circle of Police Leadership vzw

Briefdragerstraat 2, 1080 Brussel
Ondernemingsnummer 0409.353.262
RPR Brussel
cpl.nat@police.belgium.eu
www.cplbelgium.be

Circle of Police Leadership asbl

Rue du Facteur 2, 1080 Bruxelles
Numéro d'entreprise 0409.353.262
RPM Bruxelles
cpl.nat@police.belgium.eu
www.cplbelgium.be

beleids mensen te wijzen op de realiteit die er is. De nood aan grootschalig beleid is niet gelijk aan de nood aan technologie.

Als laatste deel, stellen we een vraag vanuit de Teamschat aan professor doctor de Hert en deze pertinente vraag luidt als volgt: verwachten de burgers niet dat de politie innoverend is en het maximale uit de technologie haalt?

Prof Dr. de Hert antwoordt dat dit een heel debat is maar het draait vooral om communicatie. Hij vindt dat de politie een zeer grote rol speelt bij het implementeren van technologie die verantwoord is. In de GDPR spreekt men van proportionaliteit en subsidiariteit maar deze 2 termen zijn echter afwezig in onze WPA. De politie moet dus op een moedige manier de balans kunnen maken tussen de grondrechten en de technologie en het leren vertrouwen van de bevolking en zijn eigen core te behouden in dit verhaal.

Het boeiend en zeer leerrijk debat wordt jammer genoeg wegens tijdsnood afgesloten. Het laatste woord wordt uitgebracht door de voorzitter van CPL Vlaams Brabant. Hij bedankt iedereen voor hun inzet, zowel sprekers als deelnemers. En persoonlijk denkt hij dat onze organisatie al een stukje op weg is in de juiste richting en dat deze webinar zeker al een hulp is om deze richting verder in te slaan.